

875 *J. V. SNELLMAN – A. F. BORENIUS 30. XII 1867*
HUB, SLS 381

Med broderlig tacksägelse för all Din bevisade godhet i min låneaffär skickar jag härhos ny skuldsedel och i rekommenderadt bref förfallna räntan till Sparbanken derstädes Mk 108.

Vän
 J. V. S:n

Hfrs d. 30 Dec.

10

876 *J. V. SNELLMAN – A. F. WASENIUS*
HUB, SLS 408

Har ingen underrättelse anländt om:

Hvad allaredan är uppköpt in summa – positivt?

Om Porthan är aflastad? Om Alexander är återkommen till Petersburg.

Hvad som afgått till Kuopio och Joensuu?

Haf godheten underrätta härom – med budet. Skulle notiser ingå senare eller i morgon så sänd några redan – efter kl. 11 upp på Senaten.

Priset säges hafva fallit. Förhåller sig så.

Joh. Vilh. Snellman

20

877 *J. V. SNELLMAN – A. F. WASENIUS*
HUB, SLS 408

H:r A. F. Wasenius

Allt väl – Till norra Wasa län med Neptun, om Brenner säker om möjlighet att framkomma – Ju mera köpes och medhinnes desto bättre.

J. V. S:n

30

878 *J. V. SNELLMAN – A. F. WASENIUS*
HUB, SLS 408

Gif ordres till Stettin, om lastrum fås – Haf godheten besöka i afton.

Joh. Vilh. Snellman

40

879 *J. V. SNELLMAN – G. REIN*
HUB, Coll. 185

Käre Broder.

Jag har tillsagt Thilén att utbetala hvad Bror requirerar i expenser för statistiken. Dertill behöfves blott, att Bror skickar en lapp till Finans-Expedition, innehållande qvitto, då Thilén sänder pengarne.

50

Källström har ingenting att fordra för innevarande månad emedan han ännu uppbär sin halfva lön i Expeditionen.

Tull-statistica medfölja, äfvensom skrifvelsen till Expeditionen, hvarå förslag till ny uppställning.

Glöm ej i helgen

Vän o<ch> Broder
J. V. S:n

10

880 J. V. SNELLMAN – S. H. ANTELL
ÅAB, Tjusterbysamlingen

Ärade, käre Broder.

Med bekymmer och deltagande tänker jag på Din svåra ställning midtibland så mycken hjälplöshet och än mera så mycket skrik och anspråk.

Men jag beder Dig vara öfvertygad, att min belägenhet icke är gladare. Kuopio län är icke det enda, som ligger tungt öfver. Icke heller jordbrukaren den enda klass, som i dessa tider hotas af ruin. På alla håll kommer nu jemte oförskyld olycka – froster, svår penningställning i utlandet och dålig handelskonjunktur – straffet för gamla synder öfver oss – Straffet för heidlös utlåning och lättsinnig spekulation och lika tanklös skuldsättning för endast orubbad vällefnad.

Detta gäller jordbruket icke mindre än handeln och manufakturerna. Från de nödlidande landsdelarne erkännes nu, att utlåningen och hjälpen 1862 – kanske redan 1856 – varit till olycka, emedan den då skedda skuldsättningen, som gjorde all sparsamhet och eget bemödande umbärliga, vållat den närvarande oförmågan att med egna krafter något uträtta. Med öfrig industri förhåller sig på samma sätt. Handelskrisen 1857 insyltade Finlands Bank i försträckningar till ruttna affärers uppehållande och till främjande af ökad spekulation. Den har nu 4 till 5 miljoner i konkurserna – och beloppet ökas med hvarje dag. Tyvärr förspörjes, att äfven Hypoteksföreningens lån till stor del tjenat för enahanda ändamål – öfverdrifven spekulation och sorglös konsumtion – samt att isynnerhet vissa delar af Kuopio län äro härigenom ruinerade. Att klaga öfver det skedda ohjelpiga, batar väl intet. Men det närvarandes betryck kan just derföre endast i ringa grad afvändas.

Statsverkets tillgångar äro på sista upphällningen. Åtta miljoner voro vid senaste skörd använda för undsättningar 62–65,

Det är 1/5 del årligen af Allm<änna> Statsfondens inkomst. Sedan dess äro 12 à 13 hundratusen mark och några tusen tunnor spanmål anslagna – deraf Kuopio län nära hälften. Utom hvad som gifvits genom Guvernören har

köpts råg till Joensuu 68 000 m<ark> + Lån åt Ranin 251 000 m<ark>
gifvits för Konnus 160 000 –
d:o för Idensalmi 75 000 –
d:o för skogsarbetena ?

Allt, hvad som gått från Undsättningsfonden är numera statsmedel, sedan det lån fr<ån> Ryssland 2 miljoner m<ark>, hvarmed fonden bildades, måstat återbetalas. Förskott, som nu beviljas Parviainen går ur samma fond – d. v. s. ur statskassan. För ytterligare lån i Petersburg begäras 10 p<ro><cent>. Alltså omöjligt. Likaså lån i utlandet för någon längre tid. Handa nöden tvingar att komma till